

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Megyedévre	120 K
Egy órára	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 2

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ONNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELVÉL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 13. szám.

Péntek, január 21.

Végtelen nagy

az emberi ostobaság. Ausztria, ez a végső katasztrófa előtt álló ország most mint egyedüli gyógyírt, mint a minden baj ellen való orvosságot ki akarja káltani a szovjetot. Feje tejére fogja állítani még azt a kis hőzandészt is, ami az osztrák kormányokban amúgy sem volt soha túlbőven és ismét tovább fog élni néhány hónapig a más verejtékes munkájának eredményéből.

Ausztria, amely uralkodóinak kevésbé heroikus, de annál hasznothajtóbb „Tu felix Austria nube” jelmondatán nőtt meg és hizott gazdag országgá: soha nagy szenvedések tisztító-tűzén nem ment át. Szépen és okosan meglapult az uralkodói trónok gyarapító árnyékában és ezért neki adózott valaha Európa fele. Neki nem kellett soha karddal kezében védenie nemzeti, emberi és vallási jogait. Ő volt a nagy munkáltató, aki más népek verejtékéből épített magának kedélyes otthonot, fényben pompázó és jólétben duskálkodó császárvárost.

A nagy összeomlás talán egy államot se sújtott olyan tragikusan, mint Ausztriát. Ő alóla a nagy vihar kirángatta a legfőbb javát egy népnek: az önbizalmat. Elszokott attól, hogy önállóan harcolva veredje ki magának a létezni való jogot. Elszokott attól, hogy saját maga irányítsa sorsát. A sorsdöntő időben, amikor órákon fordult meg nemzetek és országok sorsa, Ausztria fejvesztetten tanácstalanul állt. Nem tudott a saját feje után indulni. Kétségbeesetten fordult a világ minden nemzetéhez segítségért, könyörgött támaszért és nem csinált a maga erejéből semmit, csak várta, várta, hogy a forgatagból talán kibontakozik valami olyan megoldás, amelynek puha és melegítő takrója alatt ő újra védelmet és támogatást talál.

Ausztria sorsa rettenetes, de nagyon nem szabad sajnálnunk. A szabad, emberi jogok teljes átértése sohasem ment át az osztrák nép öntudatába. Mindig hivatott népek nézte magát, akiknek a sors rendeltetését adott. Tragédiája az, ami uralkodói is: Sohasem tanult semmit és sohasem felejtett semmit! Jász.

Módosítják a házszabályt.

Beograd, jan. 19.

A házszabálymódosító bizottság tegnap tartotta első és ma tartotta meg második ülését, a melyen a bizottság tagjai teljes számban jelentek meg. A mai ülés elnöke: Vugesevity, alelnöke: Timotievity, titkára pedig Moszkovlyevics volt. A bizottság elhatározta, hogy elsőnek a mulatmán klub javaslatát tárgyalja le és hogy minden tárgyalandó szakasznál az összes klubok adták elő indítványukat, nehogy az egyes szakaszokra többször visszakelljen térni. A részleges vitáról szól a következő tudósításunk:

A 8-ik pont tárgyalásánál Brkity (szoc.) előterjeszti az eskü hiteles szövegét. Az egyes pártok megbízottai közt az eskü letételére vonatkozólag heves vita fejlődött ki, amelyet Brkity azzal zárt le, hogy pártja nevében kijelentette, hogy a képviselői eskü csak egyforma lehet, ha tehát az eskü szövegét megváltoztatják és lesznek, akik az új esküszöveg szerint teszik le az esküt, úgy pártja a letét esküt kénytelen semmisnek kijelenteni és a skupstinából kilép. Erre a többség elfogadta a régi esküszöveget és formát. A 19-ik szakaszánál megegyezés jött létre. A szakasz úgy módosul, hogy az alkotmány előkészítő-bizottság megválasztásának napjától számított „10 nap” helyett 15 napon belül és „20 képviselő” helyett

10 képviselő is előterjeszthet külön alkotmánytervezet javaslatot. A 37., 38. és 41. szakaszánál a technikai obstrukciók leszereléséről folyt a vita. A 43. szakasz tárgyalásánál nagy vihar támadt. Megállapodtak abban, hogy általános vitánál, ha minden párt 2-2 szónoka beszélt, már a skupstina vita nélkül határozza el, hogy a többi szónokoknak összesen hány ülésnapot engedélyez. Megegyeztek abban, hogy az alkotmány egyes fejezetinél a parlamenti elnök, a kormány vagy husz képviselő indítványozhatja a szónoki lajstrom lezárását, ha minden csoportnak vagy pártnak „egy helyett” 2-2 szónoka már beszélt. A 49. szakasz tárgyalásánál a házszabálytervezet „kedd, esütörtök és szombat” megállapítását oda módosították, hogy a képviselők minden második ülésen intézhetnek rövid kérdéseket a miniszterekhez és hogy tekintet nélkül arra, hogy meddig tart az ülés, a napirend előtti közlésekre fél órát kell szentelni. A 60. szakaszánál, amellyel a kormány lehetlenné akarta tenni az interpellációkat, úgy módosították az összes pártok delegáltainak a kívánságára, hogy hetenkint egy-egy napot az interpellációknak tartanak fenn.

A bizottság ezután befejezte a vitát és Vugesevity elnök a legközelebbi ülést holnap délelőtt 9 órára tűzte ki.

A politikából.

Beograd, jan. 19.

A radikális klubnak nagy napja volt tegnap. Eljött a klubba Protity Stojan is, aki nagy beszédben megindokolta eddigi magatartását. Szerinte az új házszabályokban az eskü követelése nagy politikai hiba. Esküt a képviselőktől csak azután lehetne, sőt szabadna követelni, ha a király az új alkotmányra már letette az esküt. A továbbiakban azt jelentette ki, hogy az alkotmányt csak a pártok megegyezésével szabadna létrehozni. Végül a házszabályokat kritizálta. Protity beszédjére Trifkovity és Vesznic feleltek. Végül Pasity emelkedett szólásra, aki kijelentette, hogy Protity és ő közte áthidalhatlan ellentétek vannak. Ő nem egyezhetik bele a maga részéről abba, hogy az alkotmány meghozását megakadályozhassák. A megegyezés keresése pedig ezen a téren az alkotmány meghozásának elhuzását eredményezné és ez veszélyeztetni a nép és az ország egységét. A

klub tagjai Protity ellenében Pasityot tüntető tapssal és éljenzéssel ünnepelelték.

A Radics-párt követe Beogradban.

Beograd, jan. 19.

A Radics-párt delegáltja: dr. Barsarits tegnap Beogradba érkezett, hogy az összes klubok vezetőivel tárgyaljon. A Radics-párt delegáltja azonban nem talált olyan meleg fogadtatásra mint azelőtt. Radics legutolsó határozatai arról győződtek meg a pártokat, hogy Radics a délszláv egység ellensége, mert így legutolsó határozatában is azt állította, hogy nemcsak Horvátországban, de Boszniában, Hercegovinában, Dalmáciában és Bácskában is az ő pártjának volna többsége egy népszavazás esetén. Ez a tény bizonyítja, hogy Radics a délszláv gondolat és a délszláv egységnek ellensége.

A leszerelt katonatisztekből pénzügyőrök lesznek.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, jan. 19.

A mai minisztertanácsban Hegedüs Loránt pénzügyminiszter arra kérte a minisztertanácsot, hogy segítsék meg őt a kishitűség elleni harcban. Ha az ország ma az ő javaslatai mellett kitart, úgy az osztrák korona soha többé nem lesz képes elérni a magyar korona nivóját. Első dolgai közé tartozik, hogy a magyar koronát teljesen elválassa az osztrák koronától és hogy az önálló magyar vámterülete kiépítse. Mindenfelé teljesen szabad forgalmat fog életbe léptetni és mindenféle magán monopóliumot, kijárást azonnal meg kell szüntetnie. Hogy a célt minél jobban elérhesék, a pénzügyi kormány hajlandó a leszerelt katonatisztek egy részét a pénzügyőri szolgálatba átvinni. A kereskedelmi miniszter ugyanezen a minisztertanácsban bejelentette, hogy a kormány a gabonaforgalmat szabaddá teszi.

A képviselőtestületek kinevezése.

Beograd, jan. 19.

Megírta a „Torontál” hogy a belügyminiszter elhatározása alapján a folyó évben a vajdasági községi és városi képviselőtestületekbe nemesak szláv, de más nyelvi állampolgárokat is kinevez. Amint most tudósítónk jelenti, a kinevezések már február 1-én meg is fognak történni.

Gazdasági krízis fenyeget Angliában.

London, jan. 19.

Londoni hírek szerint az angol vas és szénpiac helyzete az utolsó időben beállott áresések folytán katasztrófális. Londonban a szénraktarak annyira tömve vannak, hogy a szénkereskedők elhatározták, hogy elállnak a szabott ártól és a háborúelőtti áron fogják a szenet árusítani. A vas és az összes vasárúkból ismét tetemes áresés volt. Emiatt nagyon sok vas- és vasárúgyár kénytelen volt a munkát beszüntetni.

Közlegényből — király.

Egy Habsburg főherceg romantikus története.

Páris, jan. 17.

A sok borzalom, baj, kiábrándulás között, amelyet a háboru nyomán az áldott békében megéltünk, akad még hősi, a régi mitikus világra emlékeztető dolog is, amely nem öli ki bennünk az emberi lélek nagyságában való hitünket. Párisból jelentik, hogy az ukrán állam királyává Petljura katonái Vilmos osztrák főherceget akarják megválasztani. Az osztrák főherceg megválasztásának előzményei egészen mesészerűek és tiszteletreméltó színben tüntetik föl Vilmost, — aki az osztrák főhercegek között szokatlan önállósággal és személyi bátorsággal irányította a maga élete sorsát. Vilmos főherceg a háboru alatt mint ulánus főhadnagy kezdte, az összeomláskor azonban már ezredes volt. Károly István főherceg admirális fia és az uralkodóház ugynevezett lengyel ágából származik és ma 26 éves. A monarchia összeomlásakor Vilmos főherceg elmenekült Bécsből és Vaszilim Vicziváni álnéven beállott az ukrán hadseregbe, hol mindmáig hősiességgel harcolt. Ennek a halálmegegyezésnek a híres bátorságának a nimbusza övezi most Vilmos főherceget, aki a csaták tüzeiben mutatta meg, hogy méltó egy nemzet koronáját a fejére tenni.

Februárban lesz a beogradi községtanács választása.

Beograd, jan. 19.

A belügyminiszter elrendelte, hogy a beogradi községi képviselőtestületi választásokat 15—20 napon belül meg kell ejteni. Ez ügyben a mostani községtanács ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a beogradi képviselőtestületi választásokat február 5-re tűzi ki.

Franciaország egyedül fog maradni.

Róma, jan. 19.

Az olasz kormány hivatalosan állást foglalt Franciaország azon felfogása ellen, hogy Németországot a versaillesi békeszerződésnek a végsőkig való végrehajtására kényszerítsék.

Hadzsics százados ellen bűnügyi vizsgálat folyik.

Budapest, jan. 19.

A budapesti hadosztálybíróóság Hadzsics Kamil százados ellen, aki Linder Béla volt hadügyminiszter segédtisztja volt, bűnügyi vizsgálatot rendelt el. A bíróság a tárgyalás folyamán elrendelte a Tisza-gyilkosság ügyében elítélt Hüttner Sándor és Dobó István tanukénti kiballgatását.

Ausztria a felfordulás előestéjén

Wien, jan. 19.

Ausztria az utolsó napokban elérkezett a lejtő szélére. A közállapotok egyre zűllöttebbé válnak, a pénz rchamos áresése folytán az államcsőd a küszöbön áll. A műszaki szövetség felszólította a kormányt és erőlyesen követeli, hogy január 20-ig a kormány erős kézzel szorítsa le az árakat, különben a Technische Union proklamálni fogja az általános sztrájkot és minden áldrágiót rövid uton fel fog akasztani.

Wien, jan. 19.

Nap-nap mellett egyre több rémhír terjed a városban. Ugy tudják,

hogy huszadikán megbuktatják a kormányt és kihirdetik a tanácsköztársaságot. Az idegenek tömegesen hagyják el Bécsot. A katasztrófák nyomott hangulata van ma Bécs levegőjében.

Wien, jan. 19.

Az árleszállítási ankét ülésén a munkásság képviselői kijelentették, hogy nem hajlandók most már tovább tünni, hogy az árleszállítási akciót folyton huzzák-halasszák. Erélyes beavatkozást követelnek a kormány részéről.

Az oroszok új háborúra készülnek.

Lemberg, jan. 19.

Az orosz-lengyel határon a szovjet megkezdte a csapatösszevonásokat. Az oroszok a határon tizenhét hadtestet vontak

össze, amelynek állítólag az a rendeltetése, hogy elsőnek lépjen át a lengyel határt. Rigában óriási nagy a nyugtalanság.

Megkötötték a cseh-román kereskedelmi szerződést

Bukarest, jan. 19.

Egy román bizottság ma utazott el Prágába, hogy a Románia és Csehország között kötött kereskedelmi egyezményt aláírja.

A román-görög királyi nász.

Bukarest, jan. 19.

Erzsébet román hercegnő esküvője György spártai herceggel február 12-én lesz. Theodoris volt berlini görög követ Bukarestbe fog menni és ő fogja képviselni a görög kormányt György herceg esküvőjén.

A vagyonleadás Magyarországon.

Budapest, jan. 19.

A kormány az összes pénzintézeteknél és idegen vagyon kezelő cégekkel elhelyezett külföldi értékpapírok 20 százalékát zár alá helyezte.

Károlyi Mihályné tartásdíja. Tudósítónk jelenti Budapestről: Károlyi Mihályné tudvalevően a maga és gyermekei számára tartásdíj megállapítását kérte a budapesti bíróságtól. A központi járásbíróóság ma ítelt ebben az ügyben és Károlyi Mihályné számára havi 30.000 korona, gyermekei számára pedig havi 6—6000 korona tartásdíjat ítelt meg. A tartásdíj azonban csak azon esetben kerül kifizetésre, ha Károlyi Mihályné Magyarországon tartózkodik.

HIREK

Halálozás. Súlyos csapás érte Alexis Milán nyugalmazott postafőnököt, fia, Alexis Milenko posta- és távirtdafelügyelő, a becskerekai posta főnöke 18-án délután 5 órakor tüdővérzés folytán négy napi betegeskedés után 45 éves korában meghalt. Alexis Milenko tavaly augusztusban iött Temesvárról a becskerekai posta élére, ahol csöndes, megértő uri modorával egy a közönség, mint a tisztviselőket szívesen szerette meg magának. Elhunyt az egész városban mély részvételt keltett. Halálát három kis gyermeke gyászolja. Temetése 20-án déltán 2 órakor lesz a Melencei-utca 40. számú gyászszobából.

Baleset. A tegnapi nap folyamán súlyos baleset érte Mangold Sámuel, aki hosszú időn keresztül üzletvezetője volt a Mangold Lipót papír- és könyvkereskedő cégnek. Mangold, aki a Hunyadi-utca 7. számú házában egy ismerőséhez akart felmenni az emeletre, a lépcsőn megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy lábát törte. A szerencsétlenül járt idős embert kiszállították a kórházba.

Egy híres német szobrász halála. Münchenből jelentik, hogy lovag dr. Hildebrand Adolf, egyike Németország legkiválóbb szobrászainak, aki különféle tárgyakon nyolevanhét ízben vitte el a nagy aranyérmét, 74 éves korában meghalt.

A tüzoltók műkedvelői előadása. A derék becskerekai tüzoltók a műkedvelő ifjuság jól bevált, ügyes gárdájának közreműködésével kitűnően sikerült műkedvelői előadást rendeztek

kedden és szerdán este a Koronaszálló nagytermében. Géczy István hatásos népszínművét az: Ördög mátkáját hozták színre. Az összevágó és gyorsan pergő játék valamennyi szereplője dícséretreméltó igyekezetről és elismerésre méltó színvonalú rutinnal tett tanúságot. A főbb szereplők közül különösen kitűnt szép játékaival Horváth Mariska és kedves megjelenésével és csengő hangjával Konrád Stefike. Mindkettő ismert erőssége a derék műkedvelő gárdának. Jó volt még a női szereplők közül Lajkó Juliska, Tóth Irénke, Katona Mariska és Katona Annuska. A férfiszereplők sorában elsősorban Borka Mihályt illeti meg a dícséret, aki saját dalainak elénkélésével a nyílt színen is sok tapsot kapott. Szép sikerrel játszott Vastag Mihály, Foltin Ignác és Kürthy István is. Schmidt Ferenc, Schepp Károly, Baaden Ferenc és Paesa György hasonlóképpen nagyban hozzájárultak az est sikeréhez, melyben nagy része volt a körültekintő rendezőnek, Baaden Domonkosnak is. A zenét Ripka Imre karnagy vezetésével a Zenekedvelők Egyesületének kiváló zenekara szolgáltatta. A tüzoltók pompás műkedvelői előadásának főrendezését Engel Sándor, a népszerű tüzoltóparanesnok intézte.

Az ötven márkásokat bevonják Németországban. A német Reichbank felhívja az 50 márkás bankjegyek tulajdonosait, hogy folyó hó végéig szolgáltatassák be azokat, mert értéküket veszítik. E naptól kezdve 1921 július 31-ig már csak a berlini német állami bank váltja be ezeket a bankjegyeket.

A budapesti egyetemről. A budapesti tudományegyetemen a második félévre a beiratás január 20-án kezdődik és február elsején végződik. Az előadások február 3-án kezdődnek meg.

Áru és értéktőzsde Ujvidéken. Ujvidéken az utóbbi napokban a kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére nagy mozgalom indult meg, hogy Ujvidéken áru- és értéktőzsdét állítsanak föl. Az eszme iránt kereskedelmi és ipari téren nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Farsangi mulatság. A Veliki Becskerekén közkedvelt és városunk határain túl is jótékonyságáról ismert „Bugylibicska” asztaltársaság folyó évi február hó 1-én a Klub-kávéházban nagy szabású farsangi mulatságot rendez, mely alkalommal jelmezben (álarc nélkül) való megjelenés is meg van engedve. A bugylibicskások ezuttal azt akarják elérni, hogy mindenki jól mulasson és az otthagytott fillérei után ne busuljon, hanem gondoljon arra, hogy azokat a szegény gyermekek fogják megköszönni.

„VOGTA” Rt.
VEGIKI BECSKEREK Telefon 137.

Javítóműhelye elfogad írógépeket
bérletrendszeres jókardon tartásra

A Bauernvereinek a hó 22-iki bálja a Kaszinó helyiségeiben lesz megtartva. A hatósági engedély másnap reggeli 6 óráig szól. A belépőjegyek egyúttal igazolványok a záróra átlépésére.

A legújabb bélyegtörvény. Multi évi november hó 1-ével az állandó bélyeg- és jogilletékek, valamint az ugynevezett vigalmi illetékek felémeltettek, multi évi december hó 1-ével pedig a százalékos és fokozatos illetékek változást szenvedtek, miáltal a bélyegtörvény annyira komplikálttá vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb törvényes rendelkezések alapján dr. Vljakovity Milán pénzügyi főtanácsos szerkesztésében most hagyta el a sajtót a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikona, mely elsőrangú papiroson, igen szép kiállításban jelent meg, felhívjuk a jogkereső közönség, de különösen az ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, pénzügyészek és vállalatok, valamint a kereskedők és iparosok figyelmét ezen műre, mely magában foglalja egy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket, tehát egy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százalékos illetékeket is. Kapható szerb. avagy magyar nyelven. Egyes száma ára 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vljakovity Milán pénzügyi főtanácsosnál, Veliki Bečkeren.

Jó napot! és védelmet mindenféle fájdalmak ellen szerez magának a Feller-féle Elsafluid és Elsapilulák használatával. 6 dupla vagy 2 speciális üveg Elsafluid ára 42 K, 6 doboz Elsapilula 18 K. A szepitőszerek ideálja a Feller-féle „Elsa” arc- és bőrvédő pomádé, legerősebb minőség 15 K. Feller féle valódi medicinal lilomtejszappan „Elsa” 19 K. Feller-féle „Elsa” Tannochina hejnévesztő pomádé nagy tégelye 15 K. Ugyancsak megbízhatók és ajánlásra méltók a többi Elsa-készítmények is, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő, Stubica donja, Central 202. sz., Horvátország.

Uj vasuti díjtételek.

A „Torontoi” tudósítójának távirata.

Beograd, jan. 19.

A beogradi vasutigazgatóság vonalain február 1-ével új díjtételek lépnek életbe egy a személyszállítás miatt a teheráru továbbítás tekintetében. Az új tarifa Szerémmegye vonalaira is fog vonatkozni, amelyek így kereskedelmi tekintetben a beogradi vasutigazgatóság alá kerülnek. Eddig ezeken a vonalakon a magyar vasuti díjtételek voltak érvényben a többi rendelkezésekkel együtt. Az új tarifa nem változtatja meg a személyi és podgyász alaptételeit, sem az áruszállításiakat, hanem a multi év augusztusi havi tételek maradnak érvényben, amikor a díjmelés történt, de új áruszállítás lép életbe, amely által az egységes lesz a vasutigazgatóság területén. Ezáltal sok árunak a kocsirakomány díjtétele, amely az eddig Szerbiában érvényben volt tarifa szerint egyes árukra nézve drágább volt, a Száván és Dunántul érvényes díjtételekkel lesz egyenlővé. Az új tarifa szerint a mellékilletékeket is kiegyenlítik és február 1-ével így megszűnik a beogradi vasutigazgatóság területén érvényben volt 1919. évi tarifa.

Egy japán járőr lelőtt egy amerikai tisztet.

Koppenhága, jan. 19.

Az Egyesült Államokban nagy meglepetést keltett, hogy Vladivosztokban egy japán járőr agyonlőtt egy amerikai tengerészisztet. A két ország közötti feszült viszony teljesen kiélesedett úgy, hogy komoly lépések küszöbön állnak.

Az ukrán bolsevizmus veszedelme.

Genf, jan. 19.

Ukrániában a bolsevista uralmat komoly veszedelem fenyegeti. Felázadt ukrán csapatok megsemmisítettek két bolseviki hadosztályt, amelyekben a vörösök legjobb és legmegbízhatóbb divíziói voltak. A lázadók Jekaterinoslavlól Alexandrovóig az egész területet megszállították. Charkovban a kormány teljes bizonytalanságban él.

Grätz Gusztáv lett a magyar külügyminiszter.

Budapest, jan. 19.

A minisztertanács legfontosabb eseménye volt a külügyi tárca betöltése. Grätz Gusztáv bécsi követ elfogadta a miniszteri megbízást. Grätz utóda a bécsi követségen egyelőre nem lesz kinevezve, a követség ügyeit további intézkedésig Masirevich követségi tanácsos látja el.

Budapest, jan. 19.

A hivatalos lap mai száma közli Grätz Gusztáv külügyminiszteri kinevezését. Az új külügyminiszter még a mai nap folyamán le is teszi az esküt.

Fényes Lászlót nem engedik szabadlábra.

Budapest, jan. 19.

A budapesti királyi ítélőtábla elutasította Fényes László, Gärtner Mór és Lengyel László fogvatartásuk iránti felfolyamodást. Fényest, Gärtner és Lengyelt az ügyészség Tisza meggyilkolásában részben mint felbujtókat, részben mint értelmi szerzőket tartja bűnösöknek.

Bolsevista tanácskozás az antibolsevizmus letörésére.

Berlin, jan. 19.

Moszkvai jelentés szerint a legismertebb bolsevista vezetőférfiak Moszkvában gyűlést tartottak, amelyen megbeszéltek azokat a rendszabályokat, amelyek az antibolsevista mozgalom letörésére életbe léptethetők. Az utolsó időben ugyanis az antibolsevista mozgalom annyira lábrakapott és oly mértékben terjed, hogy a szovjetkormánynak számolni kell vele. Kiewben a vörös katonai helyőrség fellázadt és elfoglalta az arzenált. A népbiztosok elmenekültek a városból.

Csehország kereskedelmi tárgyalásai.

Prága, jan. 19.

Hottowetz miniszter kijelentette, hogy Csehország intenzív módon akar bekapcsolódni szomszédainak gazdasági életébe és ezért Romániával és Olaszországgal már folynak a gazdasági tárgyalások. Magyarországgal és Auszriával rövidesen megkezdik őket.

Két hét óta áll a harc a román-orsz határon.

Budapest, jan. 19.

Egy Budapesten keresztülutazó entente diplomata jelentette ki, hogy az orosz szovjet csapatok két hét óta operálnak Besszarábiában. A kommunista csapatok véres harcokat vívtak a román határvédő csapatokkal és a románok mindenütt visszavonulóban vannak. A román csapatoknak óriási veszteségei vannak. Romániában nagy a megdöbbenés. A közvélemény a háboru

ellen foglalt állást. A hatóságok hajszolják a behívásokat, csapatösszevonások történnek mindenfelé és a román hadsereg lassan hátrál egész Besszarábiában.

Bukarest, jan. 19.

Góga Oktavián román kultuszminiszter egy fontos megbízattal ma elutazott a lengyel kormányhoz.

Károly király pártja megalakulás előtt.

A Torontoi tudósítójának távirata

Budapest, jan. 17.

Andrássy Gyula gróf és a volt keresztény egyesülés pártja: Beniczky-Szmrecsányi csoportjának pártalakítása a megvalósuláshoz közeledik. Az új párt a nemzetgyűlés balpártjaiból és a centumból rekrutálódik. A résztvevők: az intrazigens keresztény nemzeti-pártiak. Szmrecsányi csoportja, a keresztényszociális táknak Hallert és Bleyert követő része és a disszidensek örögróf Pallavicini Györggyel. A különböző elemek között az összekötő kapocs: a királykérdésben elfoglalt azonos álláspont, ragaszkodás a legitimista jogfolytonossághoz.

Az új párt programját Andrássy készítette. Andrássy felfogása az, hogy Magyarország a királykérdésben nem nyerte vissza önrendelkezési jogát. Károly király ügyében tehát előbb alkotmányosan kell döntenie. Egyébként is Andrássy feltételül ráhelyezkedett a keresztény nemzeti irányzatnak Szmrecsányiétől és Halleréktől valót alapjára.

A zsidókérdésben Andrássy álláspontja, hogy az egy csapásra nem oldható meg. Mindenestre törvényhozási és társadalmi alkotásokkal intézményesen biztosítandó a keresztény magyarság vezető szerepe. A vezetők negyvenötven képviselőre számítanak. Tervük szerint az alakulás szerdán lesz. Erről Apponyi Albert gróftól is értesítették, aki kijelentette, hogy Andrássy vezerségével minden alakulást támogat, de az új párthoz nem csatlakozik.

Andrássy a Budapesti Hirlap munkatársának kijelentette, hogy a megegyezés még nem kész.

Az erdélyi római katolikusok helyzete.

Bukarest, jan. 19.

Góga Oktavián kultuszminiszter megbízta Pantescu követet, hogy a Vatikánnal kötendő megegyezés tárgyalásait román részről vezesse. Ezek a tárgyalások fogják szabályozni az erdélyi római katolikus vallásu magyarok vallásjogi viszonyait.

Annak a husz százaléknak a sorsa.

Beograd, jan. 19.

Miletics Nikodie képviselő és társai indítványt nyújtottak be a pénzügyminiszternek, hogy a pénzbélyegzésnél visszatartott 20 százalékos tulajdonosainak fizessék vissza.

Tőzsde.

Zürich, jan. 19.

Zürichi zárlat. Berlin 1065, Hollandia 21160, Newyork 639, London 2413, Páris 4040, Milano 2235, Brüsszel 4240, Varsó 075, Prága 830, Budapest 110, Zagreb 410, Bukarest 845, Wien 115, lebélyezett 095.

Beograd, jan. 19.

Beogradi tőzsde. Valuták: Francia frank 225.50, Lei 51.—, Márka 54.50.

Devizák: Páris 226, London 140, Milano 128.20, Prága 45.—, Wien 4.80, Berlin 54.50.

Budapest, jan. 19.

Budapesti tőzsde. Napoleon 1880, Font 220, Leva 750, Dollár 585, Francia frank 3800, Márka 975, Lira 2100, Osztrák korona 77, Rubel 270, Lei 765, Szokol 750, Dinár 16.20, Lengyel márka 73. — Értékpapírok: Magyar hitel 2090, Osztrák hitel 1080, Leszámitoló 830, Jelzálog 490, Salgó 8375, Rimamurányi 3925, Államvasutak 4400, Földhitel 4900, Kereskedelmi Bank 8000, Viktoria 10900, Beocsini 7850, Általános kőszén 10600, Urikány 6400, Ganz-Danubius 24000, Ganz villamos 5750, Schlick-Nicholson 1600, Weitzer vagongyár 7000, Általános fa 3200, Baróti 18700, Brassói 5300, temesvári szesz 5350, Temesvári sör 6400, Cukor 21400, Marosvásárhelyi 1450, Naschitzi 18000, Neuschloss-Lichtig 2020, Szlavonia 4625.

Wien, jan. 19.

Wieni tőzsde. Márka 1375, Lei 1038, Lira 2730, Francia frank 5050, Svájci frank 12450, Dollár 781, Szokol 1036, Font 3000, Dinár 2100, Magyar 1410, Lengyel márka 94, Lebélyezett 1270.

A szerkesztésért felelős: Juhász Ferenc.

Az „Ambrózia” cukorkagyári bonbonok és gyümölcsizék a legjobbak!

54—1921. szám.

68

Arverési hirdetés.

Hajducicza község 2 db 4—4 éves kiselejtezett nyugati fajta tenyészbikáját az 1921. évi január hó 30-án délelőtt 9 órakor Hajducicza község házában tartandó nyilvános árverésen a legtöbbbetérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladja.

Előjáróság.

Könyv hirdetés.

A Bánát, Bácska és Baranya területén tekintélyes számban vannak német és magyar tan nyelvű elemi iskolák. Ezekben felsőbb engedélyezés folytán az oktatás a tanuló anyanyelvén történik. Ezen tanulóknak nézve kellemetlen, hogy nem rendelkeznek célszerű tankönyvekkel; azok, amelyek használatban vannak, többnyire nem elég kimerítők, tömörek, nem kötik le eléggé a gyermekek érdeklődését, hanem száraz a gyermekek által nehezen érthető mondatok alakjában vannak megszerkesztve. Mindezen nehézségek különösen a földrajzi oktatásnál észlelhetők, mert kellő számú térkép sem áll rendelkezésre. A haza megismeréséhez pedig, nem vezet ha csak a folyók, hegyek, falvak, városok stb. neveit tanuljuk meg.

Ezen nehézségek leküzdésére s úgy a tanítók mint a német és magyar anyanyelvű tanulók munkájának megkönnyítése céljából, Rabronovity Milán közölte min. referens ur szerkesztésében, Jorgovity és Milutinovity közölte min. titkár urak német, ill. magyar fordításában sajtó alatt van — s a legrövidebb időn belül meg fog jelenni:

Földrajz a német, ill. magyar-ajku elemi iskolák III. oszt. részére (külön-külön a németek és magyarok részére) térképekkel együtt, ára 3 dinár.

Földrajz a német, ill. magyar-ajku elemi iskolák IV., V. és VI. oszt. részére (szintén külön-külön) térképekkel együtt, ára 3 dinár.

A Szerbek, Horvátok és Szlovének képes története a magyar, ill. németajku elemi iskolák IV., V. és VI. oszt. részére (szintén külön-külön) ára 3 dinár.

Ezen tankönyvek nyelve egyszerű, rövid, érthető és világos mondatok alakjában van megszerkesztve, amelyek a gyermekek könnyen és minden segítség nélkül megértenek és megtanulhatják. A tananyag nem túlságosan terjedelmes, úgy, hogy az a f. tanév végéig is feldolgozható. Minden oldalon a szerb és német, ill. magyar szöveg párhuzamosan, egymással szemben áll.

Ezen könyvekből a szerb nyelv is könnyen tanulható, mert majdnem minden mondat külön szakasz alakjában van feltüntetve és egymással szemben áll.

Megrendelések azonnal eszközölhetők, a pontos cím megjelölése mellett ki kell tüntetni, hogy német vagy magyarajku tanulók részére szükséges-e a tankönyv.

Megrendeléseket elfogad szerb, német vagy magyar nyelven az alulírt cég.

Könyvkereskedőknek és viszonteladóknak a szokott engedmény.

RAJKOVIĆ és ČUKOVIĆ
kiadókönyvkereskedése,
Beograd. Terazije.

Angol órákat ad

Sztanojevits Mileva
Car Dusanova (Váraljai) u. 27.

Modern főgyafa hálószoba

ágyak sodronybetéttel és lószőrmatracokkal, mosdó márványlap és tükörrel, porcellán szerviz, kisebb kredenc (pohárszék) márványlappal, vadászpuskaállvány, nagy fali könyvállvány eladó.

Bővebbet szivességből a
Stagelschmidt-féle fő-utcai
üzletben.

ELADÓ.

Malligan Ebulios kop, pincészethez való felszerelések, kutyafejek, rézcsapok, la vörös bortömlők, mind új anyag. — Használt transzport-hordók. Tejs Osthimer-féle szivattyúk eladók.

Vrsac-Versec, Osthimer-u. 78
Lindenbach.

Srpska poljoprivredna banka d. d. Vel. Bečkerek

Kralja Petra trg (a városi épületben,
az adóhivatal felett, I. emeleten balra
Telefon 212. .... Telefon 212.

Jelenleg: 1950

petroleum, fában, zsírszódában és benzinben
nagyobb készlettel rendelkezik.

Elsőrendű darabos meszet, kitűnő minőségű faszenet, portland cementet, papír vagy jutaszákban vagon-tételben szállít

Révai Adolf
Subotica. Telef. 551.

Zichyfalva községben tenyészmének, tenyész bikák és tenyészkanok kaphatók.

Érdeklődők forduljanak az ottani állatorvoshoz.

Egészséges, száraz,
jóminőségű bükkhasáb

TŰZIFÁT

vagontételekben 10.000 kg-
ként helyt vagon Vel. Bečkerek

8200 K

árban azonnali szállításra ajánl

GERGELY SAMU fakeszkeskedő.

Telefon 309. — Telefon 309.

Próbaárverés.

A néhai Hoff Nándor örökösei tulajdonát képező ház, (Veliki Bečkerek, Lénau-utca 7. sz.), melyben van négy nagy lakás, minden lakáshoz külön pince, vadtárs, fűszekamra, egy közös mosókonyha esővízmedencével, azon kívül a tulajdonos számára egy nagy gazdasági udvar magtárral, kotárkával, disznóállal, egy kut az előudvarban és egy a gazdasági udvarban, végre egy nagy kert szőlővel és gyümölcsösökkel, folyó évi január hó 23-án délután 2 órakor szabadkézből nyilvános próbaárverésen az örökösök által el fog adatni.

Felvilágosítással szivesen szolgál ugyanott

Schwarz István.

Polgármesteri hivatal Vel. Bečkerek.
394/921. szám. 3095

Hirdetés.

A pénzügyminiszter urnak 1920. évi december hó 25-én 179132. sz. alatt kiadott rendelete alapján elrendelem, hogy az összes 1920. évben esedékes adók a meghirdetéstől számított 14 nap alatt befizetendők.

Felhívatom az összes adófizetők, hogy ezen rendeletnek tegyenek eleget, mivel ellenkező esetben ellenük a legszigorubb végrehajtás fog folyamaiba tételni.

Vel. Bečkerek, 1921. január 17.

Berberski, polgármester.

Friss egészséges
160, 200, 300 as

narancs

beérkezett.

Böhm Armin Novi Sad

Sürgöncim: Hermes. Telefon 226.

Egy nagyobb

háza

a Zmaj Jovina (Mária Terézia) utcában eladó. Esetleg rövid időn belül be is lehet költözni. — Cím a kiadóban.

Ujra fiatal, szép, üdearcu lesz a

Margitta-crém-től

Kapható kizárólag 172

Nikolić-gyógyszertárban
Veliki Bečkerek, Zitni (Buza) trg.

Kereskedők és viszontárúsítók!

A Nagybecskereki Népbank Részvényársulat Rövid- és Kézműárusztálya

ajánlja a külföldről érkezett következő cikkek nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett, csakis viszontárúsítókknak: Prym-féle tű-árak, gombok, Schüller-féle horgoló- és kötőpamut, Hering-féle férfi- és női-kezlők, harisnyák, gumiarúk, szalagok stb. stb., továbbá mindenféle rövid és norinbergi-áru, valamint D. M. C. áru Art. 97, 101, 116, 150, 151, 183, 185 és 200 minden mennyiségben. — Árjegyzék ingyen!

Telefon 313.

Óriási rakitár!

Menetrendkivonat

az SHS. vasutak bányai vonalairól.

Érvényes november 1-től

Veliki Bečkerek—Csóka—Subotica

1951	1955	1955	i. V. Bečkerek	6.	*1216	796
			és Subotica	i.	596	2300

* Közvetlen vonatok Subotica—Pancsova között.

Vel. Bečkerek—Karlova—V. Kikinda

1251	1920	1709	2232	i. V. Bečkerek	6.	705	1216
				és Vel. Kikinda	i.	400	848

Vel. Bečkerek—Csóka—Széreg.

1251	2006	i. V. Bečkerek	6.	1916
		és Széreg	i.	642

Veliki Bečkerek—Pancsovo

306	710	1240	i. V. Bečkerek	6.	1221	1814	2101
701	1224	1646	és Pancsovo	i.	830	1412	1730

* Közvetlen vonatok Subotica—Velika Kikinda között.

Veliki Bečkerek—Vrsac

380	1700	799	2121	i. V. Bečkerek	6.	741	1809
				és Vrsac	i.	300	1330

Veliki Bečkerek—Zsombolya (keskenyvágású).

1310	1738	i. V. Bečkerek	6.	640
		és Zsombolya	i.	240

Subotica—Széreg.

1512	2028	i. Subotica	6.	1200
		és Széreg	i.	642

Subotica—Csóka—Karlova—Vel. Kikinda

1122	1950	1122	1950	i. Subotica	6.	1950	*409
				és Vel. Kikinda	i.	1425	2242

* Közvetlen vonatok Subotica—Pancsovo között.

Zsombolya—Stariselo (Öregfalu)

1800	1927	i. Zsombolya	6.	216
		és Öregfalu	i.	040

Vrsac—Petrovoszello—Pancsovo

880	1017	1206	i. Vrsac	6.	1721
			Petrovoszello	i.	1524
			és Pancsovo	i.	1400

Vrsac—Petrovoszello—Kovin

1326	1519	1736	i. Vrsac	6.	1281
			Petrovoszello	i.	1025
			és Kovin	i.	820

Secsanj—Samos—Kovacsica—Pancsovo

500	900	i. Secsanj	6.	1617
		és Pancsovo	i.	1282

Secanj—Samos—Alibunár

550	812	i. Secsanj	6.	1800
		és Alibunár	i.	1616

Vrsac—Veliki Zsám

420	1440	532	1587	i. Vrsac	6.	626	1647
				és Veliki Zsám	i.	532	1550

Zsombolya—Vel. Kikinda—Széreg

*1640	343	1755	1841	i. Zsombolya	6.	*159	1754	802
				és Vel. Kikinda	i.		1712	
				és Széreg	i.	2310		500

* Simplon-expressvonal.

Vrsac—Bela Crkva

1242	1414	1746	1812	i. Vrsac	6.	740	1624
				és Bela Crkva	i.	600	1443

Ha narancsot

eszik, ne dobja el a héját, hanem gyűjtse össze és hozza el a Gyógynövény R.-T.-hoz, Guttmanneeg mellett, ahol azt jó áron megveszik. 73

100 db éves süldő

fajtisza mangalica és 20 darab ugyanolyan kan eladó 89

őzv. Draxler Ferencné gazdaságában, V. Kikindán.

Háromezer db fél-literes és hétédes

üvegpalack

91 eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó
egy modern berendezett hálószoba.
Ludig, cukorgyár.

Egy jókarban levő kifizető gyártmányu
pianino
(rövid zongora) eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

A legszebb husvétii árak készülnek!
Kérjük tisztelt vevőinket, szíveskedjenek rendeléseiket részünkre fenntartani és idejében leadni.
„AMBROZIA“ cukorkegyár.

Megérkeztek!
az olcsó tömörfa hálószobák csiszolt tükrök és üvegekkel. Nagyobb előnyös hevásárlás folytán **mélyen leszállított árakon** adjuk el a raktárunkon levő összes háló-, ebédlő- és úri-szobaberendezéseket. Vételkényszer nélkül tekintse meg raktárunkat és győződjön meg **olcsó árainkról.**
Raktárunkon tartunk teljes amerikai redőnyös irodaberendezéseket, hajlított széket, fotelt és vasbutorokat. — — — Saját asztalos- és kárpitosműhelyünkben mindennemű javításokat elvállalunk.
Gazdasági R.-t. Butorosztálya
Fő-utca II. 2121 Telefon 178.

Denaturált szesz
kapható csakis 25 literen felüli mennyiségben.
Lukács és Társai R.-T., Veliki Bečkerek,
Gyártelep. 87

Torontáli Agrárbank Részvénytársaság Veliki Bečkerek Áruosztálya

Megérkeztek: wieni, laibachi és zagrebi áruink.

Azonnal szállítható állandóan raktáron:

az összes fűszer- és gyarmatárak rövidáru cikkek	motor, gép- és hengerolajok sárga kocsikenőcs Ia garantált fekete kocsikenőcs festékek lakkok, legnagyobb választék	minium, továbbá fénymáz (Silberglätte) porcellántányérok, üvegpoharak, viaszkos vászon és piaci táskák
--	---	--

a legolcsóbb napiárakon!

Ajánlunk továbbá azonnal szállítható ab raktár Veliki Bečkerek **kékkövet** Ia garantált 98% **kg-ként K 27.50**

Ia orosz **petroleum** 200—300 kg vashordókban

Narancsot minden mennyiségben a legolcsóbb napiáron

Telefon 2—42.
Sürgőnycim:
Agrárbank

„Concordia“ Institut de credit și economii, societate pe acțiuni în UZDIN.

Convocare.

Se invita prin această acțiune acționarii băncii Concordia la a

XXVII. adunare Generala ordinara

care se va ține în Uzdin la 3. Februarie eventual 10. Februarie 1921. a. m. în localitățile institutului.

OBECŢELE:

1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului, de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanțului de pe anul 1920 și propunerea direcțiunii și comitetului de supraveghiere pentru împărțirea profitului curat de 20251 cor. 51 fileri.
4. Stabilirea plății funcționarilor.
5. Alegerea a 9 membri în direcțiune.
6. Alegerea a 5 membri în comitetul de supraveghiere.
7. Rugarea pentru despăgubire a pensioniștilor institutului.
8. Eventuale propuneri.

NB. Acțiunile ori plenipotentele au să se depună la cassa institutului, până în 2. Februarie inclusiv a. a. Acțiunile se pot depune a la Sentinela Sata nou ori la oficiul protopresbiterial al Pânciovei.

Bilanț la 31. Decembrie 1920. — Биланс 31. децембра 1920.

ACTIVA — АКТИВА		Coroane fil.	PASIVA — ПАСИВА		Coroane fil.
35	Bani guta la 31. Decembrie 1920 — Готовина у благајници	12081 58	73/1	Capital — Капитал	78000 —
12	Bon la alte bănci — Улог код друге банке	10422 58	181/1	Fonduri: — Фондери:	
34-36	Cambii: — Менице:		28	Fond de rezervă — Резервни фонд	14662 64
	a) proprii — Личне	350454 —	198/1	Fond de penziune — Пензионски фонд	3571 40
	b) hipotecare — Хипотекарске	34495 —	168/1	Fond filantropic — Филантропикалски фонд	887 41
130/1	Efecte peorii — Лична имања	29985 —		Fond pentru pretensiuni dubioasă — Фонд за евентуелне губитке	2302 13
158/1	Casa institutului — Куће института	6000 —	39	Fond pentru diverse — Фонд за разне диверзе	6340 73
158/1	Realități — Баућа	491 —	158	Fond pentru ridirea unei case noi — Фонд за зидање једне нове куће	5000 —
			188/1	Dividende neridicată — Неподигнута дивиденда	1208 —
			179/1	Remunerațiuni neridicate — Неподигнута нагр.	166 13
			93/1	Interese transitoare — Транзитарске камате	7657 81
			37	Depuneri — Улоги	301992 74
				Profit curat — Чист добитак	20251 51
		443929 89			443929 89

Co. Perderi și Profit — Co. Губитка и добитка.

PERDERI — ГУБИТКЕ		Coroane fil.	VENITE — ДОБИТАК		Coroane fil.
33	Darea de 10% după interese depuneri — 10% доходарине по улогу	869 65	38	Interese cambiale — Камате од меница	30380 45
33	Darea comunală, erarială etc. — Порез	1631 87	26	Provizioni — Провизије	10861 62
37	Competința de timbru — Такса за билета	72 —	20/1	Venite dela realități — Добитак наших реалитета	240 —
33	Competința camerei comerciale — Уплате код комерционална камера	236 72	20/1	Chiria casei institutului — Кирија наших кућа	120 —
32	Salare și penziuni — Плате и пензије	9103 08	26	Alte venituri — Разни добитак	2202 12
33	Competința la casa districtuală a morboșilor — Уплате за осигурање радника	250 26			
25	Spese de cancelarie — Канцеларијски трошак	4114 90			
40	Interese redicate la depunere — Подигнуте камате за улоге	341 06			
40	Interese a dause la depunere — Капитализоване камате	6932 94			
	Profit curat — Чист добитак	20251 51			
		43804 19			43804 19

Uzdin la 31. Decembrie 1920. — Уздин, 31. децембра 1920

Janu Milu,
director executiv.

P. Cocora,
cassar.

Diracțiunea: — Управа:

D. Fizesan,

P. Gura,

J. Fera,

P. Spariosu,

Gi Bosica,

V Puia,

A. Samanțiu.

Raportul comitetului de supraveghiere: — Извештај надзорног одбора:

Onorată Adunare Generală! Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat acest bilanț și le-am consultat cu registrele și le-am aflat într-o toată corect și I propunem spre primire precum a să primiți propunerea noastră identică cu a direcțiunii referitoare la împărțirea profitului curat.

Славна Скупштина! Потписани надзорни одбор, има чест известити, да смо прегледали књиге и рачуне и нашли да је све у најбољем реду, тачно и исправно — позивамо да предложене рачуне и чист добитак да се прими по предлогу управе.

Uzdin, la 5. Januaria 1921. — Уздин, 5. јануара 1921.

Jovan Spariosu,

George Bosica,

Jova Cocora.